

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Piotr Otawski

Warszawa, 04 maja 2026 r.

DOOŚ-WST.410.6.2026.JP

Pan
Rafał Baliński
Dyrektor Departamentu Współpracy
Terytorialnej
Ministerstwo Funduszy i Polityki
Regionalnej

Dotyczy: Uzgodnienie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany programu Interreg Polska – Słowacja 2021-2027

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na wniosek z 9 kwietnia 2026 r., znak: DWT-II.6710.5.2026.DM, o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla **projektu zmiany programu Interreg Polska – Słowacja 2021-2027** (dalej: program Interreg), biorąc pod uwagę dodatkowe wyjaśnienia uzyskane na spotkaniu z pracownikami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Departament Współpracy Terytorialnej) 23 kwietnia 2026 r., przedstawiam następujące stanowisko.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej: SOOŚ) dla projektu zmiany dokumentu objętego katalogiem art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm., dalej: u.o.o.ś.), może dotyczyć wyłącznie sytuacji, gdy realizacja postanowień zmiany dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz jednocześnie zmiana ta stanowi niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiana dotyczy obszaru w granicach jednej gminy (art. 48 ust. 1 i art. 48 ust. 4 pkt 1 u.o.o.ś.). Decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia SOOŚ, zgodnie z art. 48 ust. 1 u.o.o.ś, podejmuje organ opracowujący projekt dokumentu, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 u.o.o.ś.

Mając na uwadze liczne korekty wprowadzane do programów operacyjnych, zwracam uwagę, że zmianę można uznać za niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu, tylko wtedy, kiedy:

- zmiana ta nie powoduje rozszerzenia zakresu dokumentu o dodatkowe, nowe projekty/działania, które mogłyby spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko lub stanowiłyby przedsięwzięcie w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
- zmiana nie wychodzi, w zakresie możliwych, związanych z nią znaczących oddziaływań na środowisko, poza zakres wersji dokumentu poddanej SOOŚ, lub, dla której uzgodnione zostało odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ.

Jeżeli powyższe warunki są spełnione, na podstawie art. 48 ust. 1 i art. 48 ust. 4 pkt 1 u.o.o.ś., możliwe jest odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ. Również zmiany o charakterze organizacyjnym czy finansowym powinny być zawsze wnikliwie analizowane pod kątem ewentualności rozszerzenia zakresu merytorycznego dokumentu na skutek zmiany.

Zgodnie z pismem z 9 kwietnia 2026 r. oraz wyjaśnieniami przekazanymi na spotkaniu 23 kwietnia 2026 r., zmiana programu Interreg polega na przesunięciu wolnych środków z celu 2.vii (ochrona bioróżnorodności) do celu 2.vii (adaptacja do zmian klimatu, kwota 1,61 mln euro) oraz do celu 4.vii (kultura i turystyka, kwota 2,53 mln euro). Wartość przesuwanych środków stanowi około 3% całkowitej alokacji programu. Przesunięcie nie wiąże się ze zmianą zakresu tematycznego, celu oraz rzeczowej i przestrzennej realizacji programu. Nie spowoduje też ustalenia ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Każde przedsięwzięcie, dla którego może być przyznane wsparcie finansowe w ramach programu Interreg, bezwzględnie musi mieścić się w zakresie kwalifikowalnych typów działań, które w 2021 r. były objęte SOOŚ.

Program Interreg realizuje inicjatywy wnioskodawców, którzy ubiegają się o wsparcie finansowe w ramach otwartych konkursów. W efekcie wstępne założenia finansowe programu są weryfikowane przez realne zapotrzebowanie, mierzone liczbą, rodzajem oraz jakością składanych projektów. W konkursach dotyczących ochrony bioróżnorodności odzew wnioskodawców był znacznie niższy niż zakładano na etapie prac nad założeniami programu. Dlatego przeprowadzono dodatkowy, trzeci konkurs. Przed jego uruchomieniem przeprowadzono intensywne działania informacyjne i konsultacyjne skierowane do potencjalnych projektodawców. Niestety, podjęte starania nie przełożyły się na oczekiwaną liczbę wniosków. Wolne środki z celu ochrona bioróżnorodności są więc przesuwane w pierwszej kolejności do drugiego celu środowiskowego programu, by wesprzeć projekty, dla których zabrakło funduszy ze środków konkursowych. Aby nie stracić pozostałych niewykorzystanych funduszy, przekierowuje się je na wsparcie działań związanych ze zrównoważoną turystyką.

Zgodnie z przedstawionymi informacjami, planowany zakres zmiany programu Interreg nie ustala ram dla późniejszej realizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz nie spowoduje prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań m.in. o charakterze skumulowanym oraz ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Na podstawie przekazanych informacji, można stwierdzić, że realizacja postanowień zmiany programu Interreg nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Projektowana zmiana nie wprowadza nowych rodzajów oddziaływań na środowisko w stosunku do obowiązującej wersji dokumentu, poddanej SOOŚ w 2021 r.¹, ponieważ obszary regulacji dokumentu pozostaną niezmienione. Projekt zmiany programu Interreg można zatem uznać za niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu.

Wobec tego, na podstawie art. 48 ust. 1 oraz art. 48 ust. 4 pkt 1 u.o.o.ś., uzgadniam możliwość odstąpienia od SOOŚ dla opisanego we wniosku z 9 kwietnia 2026 r. zakresu zmiany programu Interreg.

Informuję przy tym, że w myśl art. 48 ust. 7 u.o.o.ś., informację o odstąpieniu od przeprowadzenia SOOŚ organ opracowujący projekt dokumentu lub jego zmiany, podaje wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 48 ust. 6 tej ustawy do publicznej wiadomości bez zbędnej zwłoki.

Mając na uwadze poprawność uzasadnienia, o którym mowa w art. 48 ust. 6 u.o.o.ś. oraz przyszłych wniosków o odstąpienie od SOOŚ, zwracam uwagę, że pismo z 9 kwietnia 2026 r. oraz dołączona do niego Analiza uwarunkowań środowiskowych są bardzo lakoniczne. Ponadto w Analizie, w odniesieniu do kolejnych uwarunkowań wskazano „nie dotyczy z uwagi na to, że zmiana nie dotyczy ustalenia ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć”. Nie tylko przedsięwzięcia mogą powodować oddziaływania na środowisko, które mogą zakwalifikować dany projekt dokumentu do SOOŚ. Analiza na podstawie art. 49 u.o.o.ś powinna obejmować wszystkie działania mogące potencjalnie powodować oddziaływania na środowisko. Przedstawienie informacji o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 u.o.o.ś, jest wymogiem formalnym, wskazanym w art. 48 ust. 5 tej ustawy. Wyjaśnienia przedstawiono na spotkaniu, jednak uzasadnienie oraz przyszłe wnioski o odstąpienie należy uzupełniać bardziej konkretnymi i wyczerpującymi informacjami.

Z poważaniem

Piotr Otawski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – dokument podpisany elektronicznie – /

¹ opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 31 sierpnia 2021 r., znak: DOOŚ-TSOOŚ.410.11.2021.BW